

mellékfoglalkozásnak nem űzhető. Új és merőben modern, rádiós lelkesedés kell hozzá. Sok alkotó gyötrődés. A szerepbeolvasás nem teremtheti meg. A próbák elegendő száma biztosíthatja csak még a legaraválőbb rendezőnél is a sikert. Az elegendő próbák lehetőségét a színészek magas tiszteletdíja megadja. A nálunk fizetett összegekért a színész, bármily előkelő tagja a legelső színháznak, meg is tanulhatja könyv nélkül a rádióban játszott darab szerepét.

A kísérletezés szépsége és eredetisége mozgalmassá teszi az unalomba hajló műsört. A németek teremtettek hangjátékírókat maguknak és azokat nem a divatos színműírók közül keresték ki. Akiben tehetséget láttak a mikrofon követelményeinek megértésére, azt az embert — bármily névtelen volt még — odaültették a figyelőszobákba tanulni. A divatos, elkényeztetett színpadi írótól hiába várnók a tanulniakarást. Rádióhallgatásra nem ér rá, a rádióról csak bizonyos, esztétikai mázba mártott gondolatsablont tud, természetes, hogy valóban mikrofon elé valót még felszólításra sem ír. Inkább a színpadi hatásokra írt művet erőltetetteti a rádióba, mint a színpadról hozott rendező, aki kész, betanult szerelvényt hoz át valamelyik színházból inkább és úgy rádiósítja a rádióra nem való, de márkás darabot, hogy a szereplők közül egy csomót töröl. Így nem kell rendkívüli hangkulisszákkal bajlódni.

A rádió nagy darabfogyasztó és ritkán fordul elő benne, hogy egy-egy darabot többször is mikrofon elé visz. A tömegszükséglet tompítja a művészi igényességet, melyet még szociális szempontok is csökkentenek. Bármennyire ellenáll a rádiók vezetősége minden országban a színvonal népjóléti alapon való rontásának, a rossz színészek kenyérvetelő rohama rést üt a védekezésen. Így lesz a művészetből, mire a hallgató hang-

szórójába ér, sok esetben ledaráló robot.

Nagy nevek — kis produkeciók.

Minden rádió látja és érzi a színvonal időnként természetszerűen bekövetkező hanyatlását. A védekezés egyik módja ez ellen a rendkívül szívsós és kérlelhetetlen művészi munka. Másik mód a nagy nevek beállítása. A műsor így csillogó lesz. Igazán jó azonban csupán abban az esetben, ha a nagy nevek mögött a közepesek és kisebbek előbb mondott önérzetes, szívós, kemény művészi munkája érzik. A nagy név csak dísz, az épületet a többi tartja. És ha a nagy név kopik, baj van az egésszel. Reggel, délben, este nem jó mindig a nagy névvel találkozni a műsorban, mert a tömegek illendő teljesítményeket is várnak a nagy nevek által fémjelzett számoktól és művészet helyett számos esetben csak a rutint, a beidegzettség motorikus jelenségeit kapják. Ha már ott a nagy név, művészi biztosítéknak szeretnők látni, nem csalódásnak. Az aktív-inspiratív szellemet éppen tőle várnók.

A népzene és a rádió.

A rádió körül állandóan folyik a nehéz és könnyű zene harca. A könnyűzenészek lobogó meggyőződéssel védik álláspontjukat és fővük a magyarság nemzeti értékeinek megóvása szokott lenni. Nemzeti érték alatt a cigányzenekarok által játszott régebbi és mai keletű magyar műdalokat értik, melyeket magyar nótának mond a köznyelv. Míg általában e nótákért harcolnak, megfélekednek arról, hogy közben a rádió hatására igazi magyar népdalok mennek veszendőbe. A nép mindjobban városiasodik nemcsak külsőben, hanem lelkitalomban is. A rádióból hallott dalokat énekli, nem az apjától-anyjától tanultakat. Az a